

SDM | PARTNERS LAW FIRM

FULL RANGE OF LEGAL SERVICES **IN UKRAINE**

**W temacie zmian na rynku energetyki
elektrycznej Ukrainy**

W temacie zmian na rynku energetyki elektrycznej Ukrainy

Celem wywiązania się z zobowiązań Ukrainy, wynikających z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Energetyczną oraz Układu o stowarzyszeniu między Ukrainą z jednej strony, a Unią Europejską, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i jej państwami członkowskim z drugiej, na Ukrainie została uchwalona Ustawa „O rynku energii elektrycznej”, która weszła w życie w dniu 11 czerwca 2017 roku. Powyższa Ustawa, między innymi jest skierowana na implementację aktów prawnych Wspólnoty Energetycznej w branży energetyki, m. in. Dyrektywy 2009/54/UE, Rozporządzenia (UE) 714/2009 w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energią elektryczną oraz uchylające Rozporządzenie (UE) 1228/2003, Dyrektywę 2005/89/UE.

W ten sposób Ustawa Ukrainy „O rynku energii elektrycznej” ma przede wszystkim na celu na stworzenie przejrzystych warunków dla wejścia firm europejskich na ukraiński rynek energetyczny.

Zgodnie z ustawodawstwem, które obowiązywało wcześniej, państwo w sposób scentralizowany ustalało taryfy na energię elektryczną i jej dystrybucję, a monopolisci byli zarówno producentami, jak i dostawcami energii jednocześnie. Na Ukrainie przed uchwaleniem nowego ustawodawstwa obowiązywał połączony scentralizowany system zarządzania liniami energetycznymi.

Ustawa, która weszła w życie w lipcu zeszłego roku wprowadza nowy w pełni konkurencyjny rynek dostaw energii elektrycznej, którego uczestnikami zostaną producenci energii elektrycznej, dostawca energii elektrycznej, operator rynku, sprzedawca, konsument, gwarantowany nabywca, operator systemu przesyłu oraz operator systemu dystrybucyjnego (w danym momencie są to zakłady energetyczne). Główną nowością rynku jest uniemożliwienie powstawania monopolii, a więc, możliwość ustalania cen na zasadach rynkowych. Zatem wraz z uchwaleniem nowego ustawodawstwa Ukraina staje się bardziej otwarta na zagranicznych dystrybutorów energii elektrycznej, a także na inwestorów zagranicznych, dla których wzrasta atrakcyjność uwolnionego od monopolu rynku energii elektrycznej jako platformy do inwestycji.

System umów dwustronnych z dystrybutorami wpłynie pozytywnie również na biznes, w tym z udziałem inwestorów zagranicznych, to w przypadku bezpośredniego zakupu energii, czyli na podstawie dwustronnych umów kupna-sprzedaży jej cena będzie odpowiadać wolnemu rynkowi energetycznemu i będzie bardziej stabilna (ponieważ będzie ustalana na uzgodniony przez strony okres), a koszty własne produkcji nie będą się ciągle zmieniać z powodu regulowania taryf przez państwo. Oprócz tego wprowadzenie nowego rynku energii elektrycznej poprawi na Ukrainie sytuację z dostępnością przyłączenia firm do sieci energetycznej.

Tak więc ponowne otwarcie rynku energii elektrycznej na Ukrainie znacząco poprawi klimat inwestycyjny w państwie, podniesie konkurencyjność w branży energetycznej, stworzy bardziej przejrzyste warunki prowadzenia biznesu zarówno w branży energetycznej jak i w innych dziedzinach gospodarki.

Pozostaje wspomnieć, że otwarcie nowego rynku zostało zaplanowane na 1 lipca 2019 roku a w ciągu ubiegłego 2018 roku regulator rynku, Krajowa Komisja ds. Regulacji Energetyki i Usług Komunalnych (*ukr.* НКРЕКП) opracowała i zatwierdziła akty normatywne, mające uregulować funkcjonowanie na rynku: Kodeksy systemu przesyłu, systemów dystrybucji i pomiar komercyjnej energii elektrycznej oraz projekty Regulaminu rynku, rynków „dnia następnego” i rynków śróddziennych, detalicznego rynku energii elektrycznej.

Przedsiębiorstwo państwowe „Enerhorynok” zostało zobowiązane w ciągu sześciu miesięcy do wyodrębnienia filii (Gwarantowany nabywca i Operator rynku), które następnie zostaną przekształcone na odrębne przedsiębiorstwa.

Co się tyczy perspektywy długoterminowej Komisja Narodowa zaprezentowała nową strategiczną wizję rozwoju oraz kierunków działalności niezależnego Regulatora i informuje o zamiarze ogólnej zmiany filozofii regulowania: zamiast filozofii walki ze skutkami - filozofia wcześniejszego reagowania, a także stworzenie bazy regulacyjnej w celu wsparcia rozwoju inteligentnych sieci energetycznych.

Eksperti Krajowej Komisji uważają, że wszystko to przyczyni się do pełnej integracji rynku wewnętrznego z rynkami europejskimi, a certyfikacja operatorów sieci w odpowiednim czasie pozwoli na zwiększenie efektywności handlu transgranicznego energią elektryczną.

Priorytetem strategii jest zespół działań, podejmowanych w celu pełnej integracji rynków, regulacji jedynie naturalnych monopolii, integrację ukraińskiego regulatora z właściwymi podmiotami europejskimi.

Autor: **Anna Kulish**
Senior Associate (Starszy Prawnik)
Office: +38 (044) 391 6317
Email: a.kulish@sdm-partners.com

